

دفتر توسعه آموزش (EDO)
طرح دوره (Course Plan)

نام دوره (درس): جامعه شناسی سلامت

نام گروه آموزشی: بهداشت عمومی

نام مدرس/مدرسان: دکتر محتمم غفاری

رشته/مقطع تحصیلی جمعیت هدف: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت – کارشناسی ارشد

نوع و تعداد واحد: ۲ - (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

روز/ساعت کلاس:

مکان اجرا: دانشکده بهداشت و ایمنی

نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۲

هدف کلی دوره:

- آشنایی فراگیر با مفاهیم و رویکردهای مدرن جامعه شناسی در ارتباط با سلامت فردی، گروهی، اجتماعی و سازمانی
- آشنایی فراگیر با اصول و مبانی جامعه شناسی سلامت
- آشنایی فراگیر با مولفه‌های اجتماعی مؤثر بر اتخاذ رفتار توسط افراد جامعه
- آشنایی فراگیر با اصول و مبانی و روش‌های کاربردی توانمندی سازی جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- آشنایی فراگیر با اصول و مبانی و روش‌های کاربردی مشارکت و اقدام اجتماعی و سازماندهی جامعه
- کسب توانایی لازم برای شناسایی، تحلیل و مستندسازی رفتارهای اجتماعی

(فراگیران با مبانی اجتماعی سلامت، فرهنگ، مولفه‌های اجتماعی، عوامل اجتماعی و جامعه شناختی مؤثر بر سلامت و سبک زندگی از قبیل فرهنگ، سعادت، دسترسی به خدمات، عدالت و جنسیت آشنا می‌شوند و توانایی تحلیل رفتار اجتماعی کسب می‌نمایند).

اهداف اختصاصی دوره (رفتاری)

از فراگیر انتظار می‌رود در پایان دوره آموزشی بتواند:

- نقش و اهمیت فرهنگ در سلامت را بیان کند.
- تئوری‌های اجتماعی سلامت را توضیح دهد.
- از مولفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت حداقل ۵ مورد را بنویسد.
- نقش فرهنگ سازمانی در ارتقاء سلامت را توضیح دهد.
- اصول و روش‌های ارزیابی تاثیر اجتماعی (SIA) را بنویسد.

دفتر توسعه آموزش (EDO) (Course Plan)

- مراحل انجام یک مطالعه مردم نگاری را ذکر نماید.
- یک موضوع بهداشتی را انتخاب و با بکارگیری مردم نگاری تحلیلی از آن موضوع در بستر اجتماعی با مشخص نمودن وضعیت اجتماعی و مولفه های موثر بر آن تحلیل و راهکارهایی در کلاس ارائه نماید.

سرفصل های آموزشی دوره

شماره جلسه	عنوان یا موضوع	درس/مدرسان
۱	معارفه، ارائه طرح دوره، پیش آزمون	دکتر محترم غفاری
۲	دیدگاه جامعه شناسی در سلامت	-
۳	نقش اهمیت فرهنگ در سلامت	-
۴	ارقاء فرهنگ و سلامت	-
۵	عناصر فرهنگی - جامعه پذیری، ارزش ها ، هنجارها، کنترل اجتماعی، نهادها و سلامت	-
۶	نقش اجتماعی و سلامت - لایه های فرهنگی سلامت - تنوع فرهنگی - ارتباط جو با فرهنگ سلامت - شکل دهی فرهنگ سلامت	-
۷	تئوری های اجتماعی سلامت	-
۸	مولفه های اجتماعی سلامت	-
۹	نظريات جامعه شناختی و کاربرد آنها در فرهنگ سلامت	-
۱۰	تغییر فرهنگ - عوامل مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر	-
۱۱	شیوه شکل رفتار و سبک زندگی در جامعه	-
۱۲	فرهنگ سازمانی : تعریف مفهوم ، عوامل و اجزاء - نقش فرهنگ سازمانی در ارتقاء سلامت	-
۱۳	اصول و روش های ارزیابی تاثیر اجتماعی (SIA)	-
۱۴	اهمیت، اصول، مفاهیم کلیدی مردم نگاری در سلامت	-
۱۵	مراحل انجام یک مطالعه مردم نگاری و گزارش	-
۱۶	دانشجویان یک موضوع بهداشتی را انتخاب و با بکارگیری مردم نگاری تحلیلی از آن موضوع در بستر اجتماعی با مشخص نمودن وضعیت اجتماعی و مولفه های موثر بر آن تحلیل و راهکارهایی در کلاس ارائه نماید.	-
۱۷	امتحان پایان ترم	-

دفتر توسعه آموزش (EDO)
(Course Plan)

شیوه (های) تدریس: با توجه به اهداف آموزشی، نوع محتوى، تعداد دانشجویان کلاس، و ... در جلسات مختلف از روش های سخنرانی، سخنرانی بازخورده، پرسش و پاسخ، کنفرانس، بحث گروهی، ایفای نقش، پژوهش علمی، پروژه، حل مسئله، و نیز برخی روش های دیگر برای تدریس بهره گرفته می شود.

وسایل کمک آموزشی:

Text books, Print materials, Video projector, PowerPoint, White board

شیوه (های) ارزشیابی های دوره:

- مشارکت فعال در کلاس (۱۰ درصد) - انجام فعالیت های کلاسی و پروژه های درسی در زمان مقرر (۲۰ درصد) - آزمون کتبی (۷۰ درصد)
(ارزشیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمون های دانشی و نگرشی انجام خواهد شد - ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمون های مرحله ای و پرسش
کلاسی صورت می گیرد - ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی و پروژه عملی انجام خواهد شد)

منابع مورد استفاده (فارسی و انگلیسی):

1. Robin Bunton. Sarah. The sociology of health promotion. Last Edition.
2. Wilkinson. R & Marmot. M. Social determinants of health: the solid facts. Last edition.
3. R. Nettleton. S. & Burrows. R. The Sociality of health promotion. Last edition.

۴. نظریه های جامعه شناسی آزاد ارمکی، آخرین چاپ

۵. تیلور ک. ویلگی م. یاسر ج. روش تحقیق میدانی : راهنمای عملی تحقیق در تعلیم و تربیت و علوم اجتماعی. محسن نیازی و عباس زارعی (مترجم)
آخرین چاپ